

GENEL GEREKÇE

Hukuki güvenlik, hukuk devletinin temel ilkelerinden biridir. Hukuki uyumsuzlukların önlenmesi, hukuki uyumsuzlukların çözümünden daha büyük bir öneme sahiptir. Bu amaçla ihdas edilen kurumlardan biri de noterliklerdir. Noterler, hukuki işlem güvenliğinin sağlanması ve anlaşmazlıkların önlenmesi amacıyla önemli bir görev ifa etmektedir. Bu sebeple noterlerin yaptıkları iş kamu hizmeti sayılmaktadır. Günümüzde değişen ekonomik ve sosyal koşullar ile teknolojik ilerlemeler dikkate alınarak noterlik müessesesinin daha iyi işleyebilmesi ve noterliklerde işlem yapacak kişilerin daha kolay işlem yapabilmesi bakımından bazı düzenlemelere ihtiyaç duyulmaktadır. Noterlik bir kamu hizmeti olmakla birlikte serbest meslek olarak icra edilmekte ve verilen hizmet karşılığında ücret, vergi ve harç alınmaktadır. Bu kapsamda Teklifte, noterliklerde alınacak ücret ve diğer masrafların banka ve kredi kartı gibi araçlarla ödenebilmesi imkânı getirilmektedir. Noterlerin çalışma gün ve saatlerinin belirlenmesi, noterliklerde yapılan işlemler ve düzenlenen kâğıtlar sebebiyle ödenmesi gereken vergi, resim, harç, değerli kâğıt bedelleri, noterlik ücretleri ve diğer işlem giderlerinin tahsili, noterlerin verecekleri beyannamelerin süresi ile el yazısıyla imzalanarak hazırlanan noterlik işlemlerinin güvenli elektronik imzayla bilişim sistemine kaydedilebilmesi gibi farklı konularda düzenleme yapmak suretiyle noterlik kurumunun işleyişinin kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

Anayasa Mahkemesi tarafından ad ve soyadın mahkeme kararıyla değiştirildiğine dair ilanın kapsam ve usulünün belirli olmaması ve ortak hayatın yeniden kurulamaması nedeniyle boşanma davası açabilmek için geçmesi gereken sürenin uzun olması nedeniyle 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun ilgili hükümleri Anayasaya aykırı bulunarak iptal edilmiştir. Yine Anayasa Mahkemesince bazı kanunların ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinin bir kısım hükümleri Anayasaya aykırı bulunarak iptal edilmiştir. Bu kararların oluşturacağı hukuki boşluğun doldurulması ve uygulamada yaşanabilecek tereddütlerin giderilmesi amacıyla düzenlemeler yapılmaktadır. Aynı kapsamda yargı mensuplarına ilişkin kadrolar da kanunla düzenlenmektedir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 226 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında değişiklik yapmak suretiyle, savunma hakkının daha da güçlendirilmesi amacıyla suçun niteliğinin değişmesi durumunda, ek savunmaya ilişkin bildirimlerin sanığa da yapılması sağlanmaktadır. Yine Teklifte, cinsel suç mağdurlarına yönelik hizmet veren merkezlerin devlet üniversiteleri tarafından da kurulabilmesine imkân tanınmaktadır.

Casusluk eylemleriyle daha etkin mücadele edilebilmesi amacıyla Türk Ceza Kanununda yeni bir suç ihdas edilmektedir. Yapılması öngörülen düzenlemeyle, Devletin güvenliği ile iç veya dış siyasal yararları aleyhine yabancı bir devlet veya organizasyonun stratejik çıkarları veya talimatı doğrultusunda suç işlenmesi yaptırımı bağlanmaktadır.

5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 76 ncı maddesinde yapılan düzenlemeyle, kapalı ve açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlü ve tutukluların örgün ve yaygın öğretimden yararlanma hakkının kapsamı genişletilmektedir.

Bölge adliye mahkemesindeki en kıdemli Cumhuriyet savcısının Cumhuriyet başsavcivekili olarak görev yapmasına son verilerek, Cumhuriyet başsavcivekilinin Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından atanması öngörülmektedir. İhtiyaç duyulan bölge adliye mahkemelerinde birden fazla Cumhuriyet başsavcivekili atanmasına imkân tanınmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Maddeyle, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmaktadır.

Anayasa Mahkemesinin 23/1/2024 tarihli ve E: 2023/63, K: 2024/15 sayılı kararıyla, Avukatlık Kanununun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrasının üçüncü ve dördüncü cümleleri iptal edilmiş ve iptal kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiştir. Söz konusu iptal kararı, 4/4/2024 tarihli ve 32510 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi iptal kararının gerekçesinde, kamu kurum ve kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında görev yapanların görevleri sırasında avukatlık stajı yapabilmeleri bakımından ilgili birimlerce gereken kolaylığın sağlanacağına ilişkin kuralın, avukatlık stajı yapacak personele ilgili birimlerce nasıl bir kolaylık sağlanacağına ilişkin yol gösterici nitelikte bir düzenleme içermediği, farklı uygulamalara neden olabilecek nitelikte olduğu, belirlilik ve hukuk devleti ilkeleriyle bağdaşmadığı; Adalet Bakanlığının kendi hiyerarşisi altında bulunmayan birimleri de bağlayıcı nitelikte yönetmelik çıkarma yetkisiyle donatılmasının Anayasaya aykırı olduğunu belirtmiştir.

Maddede yapılan değişiklikle, adli ve idari yargı hâkim ve savcı adayları veya yardımcıları ile hâkim ve savcılar hariç olmak üzere, kamu kurum ve kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında görev yapanların, görev yerleri saklı kalmak kaydıyla stajın mahkemelerde yapılan ilk altı aylık döneminde aylıksız veya ücretsiz izinli olarak avukatlık stajı yapabilecekleri, ayrıca bu dönemde talepleri halinde yıllık izinlerini de kullanabilecekleri hüküm altına alınmaktadır. Avukat yanında yapılacak ikinci altı aylık staj sürecinde ise kamu kurum ve kuruluşlarınca, avukatlık stajı yapan kamu görevlisinin ifa ettiği kamu görevini aksatmayacak şekilde, çalışma saatleri ile izin dönemleri ve sürelerinin düzenlenebileceği ancak ifa edilen kamu görevinin niteliğinden dolayı aynı anda staj yapılması, kamu görevinde aksamaya neden olacaksa avukat yanında yapılan staj sürecinde de ilgiliye aylıksız veya ücretsiz izin verilebileceği belirtilmektedir. Öte yandan, memur kadrolarına geçiş hakkı bulunan sözleşmeli personelin ancak memur kadrosuna geçiş hakkı kazandıktan sonra bu fıkra da belirtilen hükümlerden yararlanarak avukatlık stajı yapabileceği hüküm altına alınmaktadır. Memur kadrosuna geçiş hakkı bulunmayan diğer sözleşmeli personelin ise bu fıkra hükümlerinden yararlanabilmeleri için ayrıca beklemeleri gereken bir süre bulunmamaktadır.

Ayrıca maddeyle, bu fıkra da belirtilen aylıksız veya ücretsiz izinlerin başka bir mevzuatta yer alan sınırlamalara tabi olmadığı açıkça düzenlenerek, bu hususta doğabilecek tereddütlerin önlenmesi amaçlanmıştır. Son olarak kamu kurum ve kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında görev yapanların staj döneminde izinlerini kullanabilecekleri dönemler ve süreler ile çalışma saatlerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirleneceği düzenlenmektedir.

MADDE 2- Maddeyle, 1136 sayılı Kanuna geçici bir madde eklenmektedir.

Düzenlemeyle, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce avukatlık stajına başlamış olanların avukatlık stajlarını 1136 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinde yapılan değişiklikten önceki hükümlere göre tamamlayacaklarına ilişkin geçiş hükmü sevk edilmektedir. Hükümlerle, maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce staja başlamış olanlar bakımından doğabilecek tereddütlerin giderilmesi ve hak kayıplarının önlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Maddeyle, 1512 sayılı Noterlik Kanununun 52 nci maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Hükümle, noterlerin tatil gün ve saatlerinde çalışmasına ilişkin usul ve esasların yönetmelikle belirlenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 4- Maddeyle, 1512 sayılı Kanunun 112 nci maddesinin dördüncü fıkrasında değişiklik yapılmaktadır. Hükümle, noterlik ücret tarifesinde gerekli görülecek değişikliklerin her yıl Mart ayı yerine, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere yapılacağı hükme bağlanmaktadır.

MADDE 5- Maddeyle, 1512 sayılı Kanunun 118 inci maddesine fıkra eklenmektedir. Hükümle, noterliklerde yapılan işlemler sebebiyle ödenmesi gereken vergi, resim, harç ve değerli kâğıt bedelleri, noterlik ücretleri ile diğer işlem giderlerinin nakit olarak tahsil edilebilmesinin yanı sıra banka kartı, kredi kartı ve benzeri kartlar kullanılmak suretiyle tahsil edilebilmesine imkân tanınmaktadır.

MADDE 6- Maddeyle, 1512 sayılı Kanunun 119 uncu maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmaktadır. Düzenlemeyle, noterlerin vergi, resim ve harçlar ile değerli kâğıt bedellerine ilişkin beyanname verme usulü sadeleştirilmektedir. Buna göre bir önceki aya ait beyannameler, her ayın ilk beş iş günü içinde hazırlanacak ve aynı süre içinde ilgili dairelere verilecektir.

MADDE 7- Maddeyle, 1512 sayılı Kanunun 189 uncu maddesine fıkra eklenmektedir. Düzenlemeyle, araç sicil ve tescil sisteminde yer alan bilgilerin kişi ve kurumlarla paylaşılması karşılığında sorgu veya dönen kayıt başına Türkiye Noterler Birliğince işlem katılım payı alınması sağlanmaktadır. Böylelikle hizmetin daha etkin ve sağlıklı verilebilmesi amaçlanmaktadır.

Belirtmek gerekir ki araç tescil sistemindeki verilere herkes ulaşamamaktadır. Bu veriler Türkiye Noterler Birliği tarafından Emniyet Genel Müdürlüğünün uygun görüşü alınarak yapılacak protokoller kapsamında paylaşılabilir.

MADDE 8- Maddeyle, 1512 sayılı Kanunun 198/A maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmaktadır. Hükümle, el yazısıyla imzalanarak hazırlanan noterlik işlemlerinin güvenli elektronik imzayla bilişim sistemine kaydedilebilmesi ve bu işlemlerin kapsamının yönetmelikle belirlenebilmesi hususunda düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 9- Anayasa Mahkemesi, 4/5/2023 tarihli ve E: 2022/36; K: 2023/84 sayılı, 28/9/2023 tarihli ve E: 2022/139; K: 2023/158 sayılı ve 8/11/2023 tarihli ve E: 2020/65; K: 2023/187 sayılı kararlarıyla idari görevlerde çalışanlar dâhil olmak üzere hâkim ve savcılarının kadrolarının kanunla düzenlenmesi gerektiğini ifade ederek söz konusu kadroları ihdas eden Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerini iptal etmiştir.

Maddeyle, Danıştay Başkanlığı kadrolarının kanunla düzenlenmesi amacıyla 2575 sayılı Danıştay Kanununa yeni bir madde eklenmektedir.

MADDE 10- Anayasa Mahkemesi, 4/5/2023 tarihli ve E: 2022/36; K: 2023/84 sayılı, 28/9/2023 tarihli ve E: 2022/139; K: 2023/158 sayılı ve 8/11/2023 tarihli ve E: 2020/65; K: 2023/187 sayılı kararlarıyla idari görevlerde çalışanlar dâhil olmak üzere hâkim ve savcılarının kadrolarının kanunla düzenlenmesi gerektiğini ifade ederek söz konusu kadroları ihdas eden Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerini iptal etmiştir.

Maddeyle, Yargıtay Başkanlığı kadrolarının kanunla düzenlenmesi amacıyla 2797 sayılı Yargıtay Kanununa yeni bir madde eklenmektedir.

MADDE 11- Anayasa Mahkemesi, 4/5/2023 tarihli ve E: 2022/36; K: 2023/84 sayılı, 28/9/2023 tarihli ve E: 2022/139; K: 2023/158 sayılı ve 8/11/2023 tarihli ve E: 2020/65; K: 2023/187 sayılı kararlarıyla idari görevlerde çalışanlar dâhil olmak üzere hâkim ve savcılarının

kadrolarının kanunla düzenlenmesi gerektiğini ifade ederek söz konusu kadroları ihdas eden Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerini iptal etmiştir.

Maddeyle, kadro ihtiyacı dikkate alınarak, hâkim ve savcı kadrolarının kanunla düzenlenmesi amacıyla 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa yeni bir madde eklenmektedir.

MADDE 12- Maddeyle, 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 27 nci maddesinin ikinci fıkrasında değişiklik yapılmaktadır.

Anayasa Mahkemesinin 22/2/2024 tarihli ve E: 2023/34; K: 2024/60 sayılı kararıyla, Türk Medeni Kanununun 27 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "... ve ilân..." ibaresi iptal edilmiş ve iptal kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiştir. Söz konusu iptal kararı, 16/5/2024 tarihli ve 32548 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

İptal kararında, söz konusu düzenlemede ilanın kapsamının ne olacağını, kişisel veri niteliğindeki hangi bilgilere yer verileceğinin, ilanın şekli ve usulü konusunda herhangi bir hükmün bulunmamasının Anayasanın 13 ve 20 nci maddelerine aykırı olduğu belirtilmiştir.

Yapılan düzenlemeyle, adın değiştirilmesine ilişkin kararın Basın İlan Kurumunun internet portalında ilan edileceği ve hangi bilgilerin bu ilanda yer alacağı açıkça belirtilmektedir.

MADDE 13- Maddeyle, 4721 sayılı Kanunun 166 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında değişiklik yapılmaktadır.

Anayasa Mahkemesinin 22/2/2024 tarihli ve E: 2023/116; K: 2024/56 sayılı kararıyla, Türk Medeni Kanununun 166 ncı maddesinin dördüncü fıkrası iptal edilmiş ve iptal kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiştir. Söz konusu iptal kararı, 19/4/2024 tarihli ve 32522 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi tarafından, boşanma kararı verilebilmesi için kuralda öngörülen süreç bir bütün olarak değerlendirildiğinde ortak hayatın yeniden kurulamadığı hâllerde makul olmayan bir süre boyunca ilgililerin boşanma kararı elde etmelerine imkân tanınmadığı, kuralın bu haliyle özel hayata ve aile hayatına saygı gösterilmesini isteme hakkı ile aile kurumunu koruma amacı arasında makul bir denge sağlamayarak orantılılık alt ilkesi yönünden ölçülülük ilkesini ihlal ettiği sonucuna varılmıştır.

Değişikle, boşanma sebeplerinden herhangi biriyle açılmış bulunan davanın reddine karar verilmesi durumunda ortak hayatın yeniden kurulamaması nedeniyle evlilik birliğinin temelinden sarsılmış sayılmasına ilişkin karinenin ne kadar süre sonra işletilebileceği hususu düzenlenmektedir. Buna göre, boşanma sebeplerinden herhangi biriyle açılmış bulunan davanın reddine karar verilmesi ve bu kararın kesinleştiği tarihten başlayarak bir yıl geçmesi hâlinde, her ne sebeple olursa olsun ortak hayat yeniden kurulamamışsa evlilik birliği temelden sarsılmış sayılacak ve eşlerden birinin istemi üzerine boşanmaya karar verilecektir.

MADDE 14- Maddeyle, 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanununun 30 uncu maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Hâlihazırda bölge adliye mahkemelerinde Cumhuriyet savcılarında en kıdemlisi başsavcıvekilliği görevini yerine getirmektedir. Bu durum, emeklilik ve atama gibi nedenlerle başsavcıvekillerinin sürekli değişmesine neden olmaktadır. Bu sakıncanın önüne geçilmesi amacıyla bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcıvekilinin Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından atanması yönünde değişiklik yapılmaktadır. Ayrıca, iş durumunun gerekli kıldığı yerlerde birden fazla Cumhuriyet başsavcıvekili atanabileceği kabul edilmektedir.

Maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikle, Cumhuriyet başsavcivekilinin görevleri belirlenmektedir.

MADDE 15- Maddeyle, 5235 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinde değişiklik yapılmaktadır. Teklifte 5235 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinde yapılan değişikliğe bağlı olarak Cumhuriyet başsavcivekili olarak atanacakların nitelikleri belirlenmektedir.

MADDE 16- Maddeyle, 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap, Dördüncü Kısım, Yedinci Bölümüne madde eklemek suretiyle yeni bir suç ihdas edilmektedir.

Söz konusu Yedinci Bölümde “Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk” suçları düzenlenmiştir. Genel itibarıyla bu Bölümde Devletin güvenliği ile iç veya dış siyasal yararlarına ilişkin belge ve bilgilerin yok edilmesi, tahrip edilmesi, temin edilmesi veya açıklanması suç olarak düzenlenerek bir yaptırıma bağlanmıştır. Bu fiillerin siyasal veya askeri casusluk maksadıyla yapılması da yine suç olarak düzenlenmiştir. Belge ve bilgi temini veya açıklanması dışında Devletin güvenliği ile iç veya dış siyasal yararları aleyhine olacak şekilde gerçekleştirilen diğer faaliyetler bakımından herhangi bir yaptırım öngörülmemiştir.

Maddeyle “Devletin güvenliği veya siyasal yararları aleyhine suç işleme” adı altında yeni bir suç ihdas edilerek, Devletin güvenliği ile iç veya dış siyasal yararları aleyhine yabancı bir devlet veya organizasyonun stratejik çıkarları veya talimatı doğrultusunda suç işleyenlerin üç yıldan yedi yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılacağı düzenlenmektedir. Böylelikle belge ve bilgi temini veya açıklanması dışında casusluk maksadıyla suç işlenmesi de ayrı bir suç olarak düzenlenmekte ve casusluk faaliyetleriyle daha etkin mücadele edilmesi amaçlanmaktadır.

“Devletin güvenliği” kavramı, Devletin varlığının korunmasını ve tehlikeyle karşı karşıya bırakılmamasını ifade etmektedir. Devletin varlığını tehlikeye düşürebilecek nitelikteki eylemler, Devletin güvenliğini ihlal etmektedir. Devletin iç ve dış siyasal yararları ile güvenliği arasında sıkı bir ilişki bulunduğu bilinmektedir.

Düzenlemeyle, Devletin iç veya dış siyasal yararına yönelik gerçekleştirilen ve suç teşkil eden fiillerin bu madde kapsamında ayrıca cezalandırılması kabul edilmektedir. Bu kapsamda iktisadi, mali, askeri, milli savunma, kamu sağlığı, kamu güvenliği, kamu düzeni, teknolojik, kültürel, ulaştırma, haberleşme, siber alan, kritik altyapılar ve enerji gibi diğer yararlar da Devletin iç veya dış siyasal yararları kavramı içinde kabul edilecektir. Dolayısıyla casusluk maksadıyla bu gibi yararlar aleyhine gerçekleştirilen ve suç teşkil eden fiiller, ihdas edilen bu suçun konusunu oluşturabilecektir.

Suçun oluşması için failin, yabancı bir devlet veya organizasyonun stratejik çıkarları veya talimatı doğrultusunda hareket etmesi gerekmektedir.

Yabancı organizasyon, Türk hukukuna göre kurulmamış veya oluşturulmamış organizasyon olarak değerlendirilmektedir. Yabancı organizasyon, yabancı bir devlet tâbiyetinde olabileceği gibi hiçbir devletin tâbiyetinde de bulunmayabilir.

Belirtmek gerekir ki ihdas edilen bu suçun oluşabilmesi için “Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk” Bölümünde düzenlenen suçların oluşmaması gerekir. Diğer bir ifadeyle, 5237 sayılı Kanunun 326 ilâ 339 uncu maddelerinde düzenlenen suçların oluşması halinde 339/A maddesinde tanımlanan bu suç oluşmayacaktır. Böylelikle bu Bölümde düzenlenen mevcut suçlarla herhangi bir içtima sorunu yaşanmayacaktır.

Diğer yandan, bu suçun oluştuğu durumlarda fail hakkında gerçek içtima hükümleri uyarınca hem yeni ihdas edilen bu suçtan hem de bu suçun oluşmasına neden olan ilgili suçtan dolayı cezaya hükmolunacağı kabul edilmektedir. Örneğin, bu madde kapsamındaki amaç ve saiklerle kişiyi hürriyetinden yoksun kılma suçunun işlenmesi durumunda faile hem bu maddeden hem de 109 uncu maddeden ceza verilecektir.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, fiilin savaş sırasında işlenmiş veya Devletin savaş hazırlıklarını veya savaş etkinliğini veya askerî hareketlerini tehlikeyle karşı karşıya bırakmış olması halinde faile sekiz yıldan oniki yıla kadar hapis cezası verileceği kabul edilmektedir. Anayasanın 92 nci maddesi uyarınca savaş halinin ilanına Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) karar verebilmektedir. Fiilin savaş sırasında işlenip işlenmediğinin tespiti bakımından TBMM tarafından verilen karar dikkate alınacaktır.

“Devletin savaş etkinliği”, Devletin savaş bakımından bütün güç, kudret ve yetenekleri ile olanaklarını ifade etmektedir. Devletin savaş hazırlıklarının veya savaş etkinliğinin veya askerî hareketlerinin tehlikeyle karşı karşıya bırakılıp bırakılmadığı ise somut olayın özelliklerine göre yargı mercileri tarafından belirlenecektir.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla suçun, milli güvenlik açısından stratejik önemi haiz birimler ile proje, tesis ve hizmetleri yerine getiren kurum ve kuruluşlarda görev yapanlar tarafından işlenmesi halinde verilecek cezanın bir kat artırılacağı hüküm altına alınmaktadır.

Suçtan dolayı kovuşturma yapılabilmesi için Adalet Bakanının izin vermesi gerekmektedir.

MADDE 17- Maddeyle, 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 226 ncı maddesinin dördüncü fıkrasında değişiklik yapılmaktadır.

Anayasa Mahkemesi 22/2/2024 tarihli ve E: 2023/163; K: 2024/57 sayılı kararıyla, suçun niteliğinin değişmesi nedeniyle ek savunma hakkı tanınmasına ilişkin bildirimlerin sadece müdafie yapılmasını yeterli gören 226 ncı maddenin dördüncü fıkrasındaki düzenlemeyi iptal etmiş ve iptal kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesine karar vermiştir. Söz konusu iptal kararı, 5/4/2024 tarihli ve 32511 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi iptal kararında, ek savunma hakkı yönünden sanığa bildirim yapılmaksızın müdafî vasıtasıyla savunma yapılmasının ve böylelikle sanığın mahkemenin vereceği kararı etkileme imkânının elinden alınmasının savunma hakkına ulaşma ve adil yargılanma hakkı bakımından ölçüsüz bir sınırlama getirdiğini belirtmiştir.

Maddeyle, 226 ncı maddenin dördüncü fıkrası yeniden düzenlenmektedir. Fıkranın birinci cümlesinde yapılan değişiklikle, ek savunmaya ilişkin bildirimlerin sanığa da yapılması sağlanmaktadır. Böylelikle, sanığın kendisiyle ilgili isnadı öğrenmesine imkân tanınmakta ve savunma hakkı güvence altına alınmaktadır.

Maddenin dördüncü fıkrasına eklenen cümleyle, sanığa yapılacak bildirim sanığın dava dosyasında varolan son adresine yapılması öngörülmektedir. Bu suretle, bildirim yapılamaması veya bildirimle rağmen sanığın duruşmaya gelmemesi halinde müdafie yapılan bildirim yeterli kabul edilecek ve müdafinin sanığa tanınan haklardan onun gibi yararlanması nedeniyle de yargılamaya devam olunacaktır. Böylelikle, kendisine bizzat savunma hakkı tanınan sanığın adil yargılanma hakkının korunması sağlanmakta ve aynı zamanda yargılamanın sürüncemede bırakılmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 18- 17/10/2019 tarihli ve 7188 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla Ceza Muhakemesi Kanununun 236 ncı maddesine eklenen beşinci fıkra ile Türk Ceza Kanununun 103 üncü maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen suçlardan mağdur olan çocukların soruşturma evresindeki beyanlarının, bunlara yönelik hizmet veren merkezlerde (çocuk izlem merkezleri) Cumhuriyet savcısının nezaretinde uzmanlar aracılığıyla alınacağı, mağdur çocuğun beyan ve görüntülerinin kayda alınacağı ve kovuşturma evresinde ise ancak, maddi gerçeğin ortaya çıkarılması açısından mağdur çocuğun beyanının alınması veya başkaca bir işlem yapılmasında zorunluluk bulunması hâlinde bu işlemin, mahkeme veya görevlendireceği naip hâkim tarafından bu merkezlerde uzmanlar aracılığıyla yerine getirileceği düzenlenmiştir.

63 sayılı Suç Mağdurlarının Desteklenmesine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında, Ceza Muhakemesi Kanununun 236 ncı maddesinin beşinci ve altıncı fıkralarının uygulanması bakımından cinsel suç mağdurlarının tekrarlanan mağduriyetini önlemek, adli ve tıbbî işlemlerin bu alanda eğitimli görevliler tarafından tek seferde gerçekleştirilmesini temin etmek amacıyla Adalet Bakanlığının talebi üzerine Sağlık Bakanlığı tarafından cinsel suç mağdurlarına yönelik hizmet veren merkezlerin kurulacağı düzenlenmiştir. Ayrıca bu merkezlerin üniversiteler tarafından da kurulabileceği belirtilmiştir.

Anayasa Mahkemesinin 8/11/2023 tarihli ve E: 2020/65; K: 2023/187 sayılı kararıyla, 63 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "Üniversiteler tarafından da bu merkezler kurulabilir." hükmü iptal edilmiş ve iptal kararının Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiştir. Söz konusu iptal kararı, 12/3/2024 tarihli ve 32487 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesi iptal kararında, üniversiteler tarafından cinsel suç mağdurlarına yönelik hizmet veren merkezlerin kurulabilmesinin Anayasanın 130 uncu maddesinin dokuzuncu fıkrası uyarınca münhasıran kanunla düzenlenmesi gereken konulardan olduğu, bu nedenle Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenen kuralın Anayasanın 104 üncü maddesinin onyedinci fıkrasının üçüncü cümlesine aykırı olduğu belirtilmiştir.

Maddeye eklenen fıkra ile, Ceza Muhakemesi Kanununun 236 ncı maddesinin beşinci ve altıncı fıkrasında belirtilen merkezlerin, devlet üniversiteleri tarafından da kurulabilmesine imkân tanınmaktadır.

MADDE 19- Maddeyle, 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 76 ncı maddesi değiştirilmektedir.

Anayasa Mahkemesi 22/9/2021 tarihli ve E: 2017/17; K: 2021/59 sayılı kararıyla, 5275 sayılı Kanunun 92 nci maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesini iptal etmiştir. İptal edilen cümlede yer alan hükümlü ve tutukluların kurum dışına çıkmasına ilişkin Cumhuriyet savcılığına verilen sınırlama yetkisi, kapsam bakımından belirsiz görülmüştür. Değişikle, kapalı ve açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlü ve tutukluların öğretimden yararlanma hakkı yeniden düzenlenmekte ve bu hakkın kapsamı genişletilmektedir.

Maddenin birinci fıkrasıyla, açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin tüm öğretim türlerinden; diğer ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin ise kurum içinde verilebilen yaygın, dışarıdan ve açık öğretim programlarından yararlanmaları sağlanmaktadır.

Maddenin ikinci fıkrasıyla, kapalı ceza infaz kurumunda bulunan iyi hâlli hükümlülerin, belirli şartların bulunması halinde kurum içinde açılan örgün öğretim programlarından yararlanabilmelerine imkân sağlanmaktadır.

Maddenin üçüncü fıkrasıyla, kapalı ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin katılacakları sınavların, kişi ve kurum güvenliği ile kurum disiplin ve düzeninin bozulmasını önleyici tedbirler alınmak suretiyle ceza infaz kurumu içinde yapılacağı düzenlenmektedir. Ayrıca fıkra ile, bu sınavların koşulları ile yapıma usulü de belirlenmektedir.

Maddenin dördüncü fıkrasıyla, kurum ve kuruluşlar ile üniversitelere, ceza infaz kurumu içinde yapılacak sınavlara ilişkin gerekli düzenlemeleri yapma ve tedbirleri alma yükümlüğü getirilmektedir.

Maddenin beşinci fıkrasıyla, açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin öğretimden yararlanma veya sınavlara katılma hakkının bazı hâller dışında engellenemeyeceği hüküm altına alınmaktadır.

Maddenin altıncı fıkrasıyla, maddenin uygulanmasına ve sınavlara ilişkin usul ve esasların Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulunun görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirleneceği kabul edilmektedir.

MADDE 20- Anayasa Mahkemesinin 26/10/2023 tarihli ve E: 2023/71, K: 2023/182 sayılı kararıyla, 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanununun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “beşte ikisinin” ibaresi iptal edilmiş ve iptal kararının Resmî Gazete’de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra yürürlüğe girmesine karar verilmiştir. Söz konusu iptal kararı, 29/11/2023 tarihli ve 32384 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

Anayasa Mahkemesinin iptal kararının gerekçesinde, olağanüstü genel kurul toplantısı için öngörülen beşte ikilik, başka bir ifadeyle yüzde kırklık oranın meslek kuruluşlarında azınlıkta kalan kişilerin seslerini duyurabilmesini ve bu kuruluşların işleyişine etkin şekilde katılabilmesini aşırı derecede güçleştirdiği ve azınlıkta kalanlar arasında görüş ayrılığı olduğu durumlarda kuralın genel kurul üyelerinin karar ve yönetim organlarını denetleme imkânını işlevsiz hâle getirdiği belirtilmiştir.

Maddeyle, esnaf ve sanatkarların meslek kuruluşlarının genel kurul üyelerinin dörtte birinin başvurusu üzerine yönetim kurulu tarafından genel kurulun olağanüstü toplantıya çağrılacağına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

MADDE 21- Anayasa Mahkemesi, 4/5/2023 tarihli ve E: 2022/36; K: 2023/84 sayılı, 28/9/2023 tarihli ve E: 2022/139; K: 2023/158 sayılı ve 8/11/2023 tarihli ve E: 2020/65; K: 2023/187 sayılı kararlarıyla idari görevlerde çalışanlar dâhil olmak üzere hâkim ve savcılarının kadrolarının kanunla düzenlenmesi gerektiğini ifade ederek söz konusu kadroları ihdas eden Cumhurbaşkanlığı Kararnamelerini iptal etmiştir.

Maddeyle, kadro ihtiyacı dikkate alınarak, Sayıştay Başkanlığı kadrolarının kanunla düzenlenmesi amacıyla 6085 sayılı Sayıştay Kanununa yeni bir madde eklenmektedir.

MADDE 22- Yürürlük maddesidir.

MADDE 23- Yürütme maddesidir.

NOTERLİK KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Avukatlık stajına fiilen engel olmamak şartıyla herhangi bir işte sigortalı olarak çalışılması avukatlık stajının yapılmasına engel değildir. Adli ve idari yargı hâkim ve savcı adayları veya yardımcıları ile hâkim ve savcılar hariç olmak üzere, kamu kurum ve kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında görev yapanlar da görev yeri saklı kalmak kaydıyla mahkemelerde yapılan staj sürecinde aylıksız veya ücretsiz izinli olarak avukatlık stajı yapabilir. Bu dönemde ilgilinin talebi üzerine yıllık izinler de kullanılabilir. Avukat yanında yapılacak staj sürecinde ise kamu kurum ve kuruluşu tarafından ilgilinin ifa ettiği kamu görevini aksatmayacak şekilde çalışma saatleri ile izin dönemleri ve süreleri düzenlenebilir. Ancak ifa edilen kamu görevinin niteliğinden dolayı aynı anda staj yapma durumunda kamu görevinde aksama ortaya çıkacağı hallerde avukat yanında yapılan staj sürecinde de ilgiliye aylıksız veya ücretsiz izin verilebilir. Şu kadar ki, ilgili mevzuatında memur kadrolarına geçiş hakkı tanınan sözleşmeli personel ancak memur kadrolarına geçiş hakkını kazandıktan sonra bu fıkroda yer alan hükümlerden yararlanabilir. Bu fıkroda belirtilen aylıksız veya ücretsiz izinler diğer mevzuatta yer alan sınırlamalara tabi değildir. Kamu kurum ve kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında görev yapanların staj sürecindeki izin dönemleri ve süreleri ile çalışma saatlerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 2- 1136 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 25- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce avukatlık stajına başlamış olanlar hakkında bu maddeyi ihdas eden Kanunla 16 ncı maddenin ikinci fıkrasında yapılan değişiklikten önceki hükümlerin uygulanmasına devam olunur.”

MADDE 3- 18/1/1972 tarihli ve 1512 sayılı Noterlik Kanununun 52 nci maddesi başlığıyla birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Noterlerin tatil gün ve saatlerinde çalışması:

MADDE 52- Noterlerin tatil gün ve saatlerinde çalışmasına ilişkin usul ve esaslar, Türkiye Noterler Birliğinin mütalaası alınarak Adalet Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikte düzenlenir.”

MADDE 4- 1512 sayılı Kanunun 112 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “yıl Mart ayında” ibaresi “takvim yılı başından geçerli olmak üzere” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 5- 1512 sayılı Kanunun 118 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Noterliklerde yapılan işlemler ve düzenlenen kâğıtlar sebebiyle ödenmesi gereken vergi, resim, harç, değerli kâğıt bedelleri, noterlik ücretleri ile diğer işlem giderleri nakit olarak veya banka kartı, kredi kartı ve benzeri kartlar kullanılmak suretiyle tahsil olunur.”

MADDE 6- 1512 sayılı Kanunun 119 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bir önceki aya ait beyannameler, her ayın ilk beş iş günü içinde hazırlanır ve aynı süre içinde ilgili dairelere verilir.”

MADDE 7- 1512 sayılı Kanunun 189 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Araç sicil ve tescil sistemi veri tabanında yer alan bilgilerin 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun ek 18 inci maddesi çerçevesinde kişi ve kurumlarla paylaşılması karşılığında sorgu veya dönen kayıt başına Türkiye Noterler Birliğince iki Türk lirası işlem katılım payı alınır. Bu miktar her yıl, bir önceki yıla ilişkin 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirilmesinde takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılarak uygulanır. Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden katılım payı alınmaz. Katılım payından muaf olan diğer kişi ve kurumlar ile bu fıkranın uygulanmasına ilişkin hususlar yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 8- 1512 sayılı Kanunun 198/A maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesine “yapılabilecek noterlik işlemleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, el yazısıyla imzalanarak hazırlanan ve güvenli elektronik imzayla Türkiye Noterler Birliğinin Bilişim Sistemine kaydedilen noterlik işlemleri” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 9- 6/1/1982 tarihli ve 2575 sayılı Danıştay Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- 1. Danıştay meslek mensupları ile savcı, tetkik hâkimi ve iç denetçi kadroları ekli (I) sayılı Kadro Cetvelinde düzenlenmiştir. Geçici 27 nci madde hükümleri saklıdır.

(I) SAYILI KADRO CETVELİ

KURUMU : DANIŞTAY
TEŞKİLATI : MERKEZ

ÜNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Başkan	1	1
Başsavcı	1	1
Başkanvekili	1	2
Daire Başkanı	1	12
Üye	1	96
Savcı	1	70
Tetkik Hâkimi	1-7	494
İç Denetçi	1-5	3
TOPLAM		679

MADDE 10- 4/2/1983 tarihli ve 2797 sayılı Yargıtay Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- Yargıtay Birinci Başkanı, Cumhuriyet Başsavcısı, birinci başkanvekili, Cumhuriyet Başsavcıvekili, daire başkanı, üye ve iç denetçi kadroları ekli (I) sayılı Kadro Cetvelinde düzenlenmiştir. Geçici 15 inci madde hükümleri saklıdır.

(I) SAYILI KADRO CETVELİ

KURUMU : YARGITAY

TEŞKİLATI : MERKEZ

ÜNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Birinci Başkan	1	1
Cumhuriyet Başsavcısı	1	1
Birinci Başkanvekili	1	2
Cumhuriyet Başsavcıvekili	1	1
Daire Başkanı	1	24
Üye	1	311
İç Denetçi	1-5	3
TOPLAM		343

MADDE 11- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 3- Hâkimlik ve savcılık mesleğinde bulunanlara ait kadrolar ekli (II) sayılı Kadro Cetvelinde düzenlenmiştir. Bu kadrolardan boş olanlarda ünvan değişikliği Cumhurbaşkanınca yapılır.

(II) SAYILI KADRO CETVELİ

KURUMU : ADALET BAKANLIĞI

TEŞKİLATI : MERKEZ

ÜNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Ceza İşleri Genel Müdürü	1	1
Hukuk İşleri Genel Müdürü	1	1
Mevzuat Genel Müdürü	1	1
Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü	1	1
Adli Sicil ve İstatistik Genel Müdürü	1	1
Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Genel Müdürü	1	1
Personel Genel Müdürü	1	1
Hukuk Hizmetleri Genel Müdürü	1	1
Bilgi İşlem Genel Müdürü	1	1
Teftiş Kurulu Başkanı	1	1
Strateji Geliştirme Başkanı	1	1
İnsan Hakları Dairesi Başkanı	1	1
Eğitim Dairesi Başkanı	1	1
İcra İşleri Dairesi Başkanı	1	1
Destek Hizmetleri Dairesi Başkanı	1	1
Adli Destek ve Mağdur Hizmetleri Dairesi Başkanı	1	1
Bakanlık Yüksek Müşaviri	1	20
Genel Müdür Yardımcısı	1	45
Teftiş Kurulu Başkan Yardımcısı	1	2
Daire Başkanı	1	106
Adalet Başmüfettişi	1	40
Adalet Müfettişi	1-6	70

Tetkik Hâkimi	1-5	532
İç Denetçi	1-5	20
TOPLAM		851

KURUMU : ADALET BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : TAŞRA

ÜNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Eğitim Merkezi Müdürü	1	5
Eğitim Merkezi Müdür Yardımcısı	1-2	5
Personel Eğitim Merkezi Müdürü	1	7
Personel Eğitim Merkezi Müdür Yardımcısı	1-5	14
İcra Daireleri Başkanı	1	16
İcra Daireleri Başkan Yardımcısı	1	32
Hâkim ve Savcı	1-8	34.072
Hâkim	1-8	4.150
TOPLAM		38.301

KURUMU : ADALET BAKANLIĞI
TEŞKİLATI : YURTDIŞI TEŞKİLATI

ÜNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Adalet Müşaviri	1-4	30
TOPLAM		30

MADDE 12- 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 27 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Adın değiştirildiği nüfus siciline kayıt ve Basın İlan Kurumunun ilan portalında ilan olunur. Bu ilanda; hükmü veren mahkeme, kararın verildiği tarih, dosyanın esas ve karar numarası ile adının değiştirilmesine karar verilen kişinin nüfusa kayıtlı olduğu yer, doğum tarihi, anne ve baba adı, önceki adı ve soyadı, mahkeme kararıyla verilen yeni adı ve soyadı yer alır.”

MADDE 13- 4721 sayılı Kanunun 166 ncı maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Boşanma sebeplerinden herhangi biriyle açılmış bulunan davanın reddine karar verilmesi ve bu kararın kesinleştiği tarihten başlayarak bir yıl geçmesi hâlinde, her ne sebeple olursa olsun ortak hayat yeniden kurulamamışsa evlilik birliği temelden sarsılmış sayılır ve eşlerden birinin istemi üzerine boşanmaya karar verilir.”

MADDE 14- 26/9/2004 tarihli ve 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanunun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesine “Cumhuriyet başsavcısı” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Cumhuriyet başsavcivekili” ibaresi ile fıkraya aşağıdaki cümle eklenmiş ve maddenin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İş durumunun gerekli kıldığı yerlere birden fazla Cumhuriyet başsavcivekili atanabilir.”

“Cumhuriyet başsavcivekili 19 uncu maddede belirtilen görevleri yerine getirir.”

MADDE 15- 5235 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinin başlığına “Cumhuriyet başsavcısı” ibaresinden sonra gelmek üzere “, başsavcivekili” ibaresi ve birinci fıkrasına

“Cumhuriyet başsavcılarını” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve Cumhuriyet başsavcıvekilleri” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 16- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa 339 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Devletin güvenliği veya siyasal yararları aleyhine suç işleme

Madde 339/A- (1) Bu Bölümde düzenlenen suçları oluşturmamak kaydıyla, Devletin güvenliği veya iç veya dış siyasal yararları aleyhine yabancı bir devlet veya organizasyonun stratejik çıkarları veya talimatı doğrultusunda suç işleyenler hakkında üç yıldan yedi yıla kadar hapis cezası verilir. Fail hakkında hem bu suçtan hem de işlediği ilgili suçtan dolayı ayrı ayrı cezaya hükmolunur.

(2) Fiil, savaş sırasında işlenmiş veya Devletin savaş hazırlıklarını veya savaş etkinliğini veya askerî hareketlerini tehlikeyle karşı karşıya bırakmış ise faile sekiz yıldan oniki yıla kadar hapis cezası verilir.

(3) Suçun, milli güvenlik açısından stratejik önemi haiz birimler ile proje, tesis ve hizmetleri yerine getiren kurum ve kuruluşlarda görev yapanlar tarafından işlenmesi halinde verilecek ceza bir kat artırılır.

(4) Bu suçtan dolayı kovuşturma yapılması, Adalet Bakanının iznine bağlıdır.”

MADDE 17- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 226 ncı maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Yukarıdaki fıkralarda yazılı bildirimler, sanığa ve varsa müdafie yapılır. Müdafii sanığa tanınan haklardan onun gibi yararlanır. Sanığın dosyada varolan son adresine bildirim yapılamaması veya bildirime rağmen duruşmaya gelmemesi halinde müdafie yapılan bildirimler yeterli kabul edilir.”

MADDE 18- 5271 sayılı Kanunun 236 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(9) Beşinci ve altıncı fıkroda belirtilen merkezler, devlet üniversiteleri tarafından da kurulabilir.”

MADDE 19- 13/12/2004 tarihli ve 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 76 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 76- (1) Açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin tüm öğretim türlerinden; diğer ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlülerin ise kurum içinde verilebilen yaygın, dışarıdan ve açık öğretim programlarından yararlanmaları sağlanır.

(2) Kapalı ceza infaz kurumunda bulunan iyi hâlli hükümlüler, kurum içinde açılan örgün öğretim programlarına kurum disiplin, düzen ve güvenliğini tehlikeye düşürmeyecek şekilde, kurumsal kapasite ve imkânların uygunluğu ölçüsünde devam edebilir. Yaş, eğitim düzeyi, engellilik durumu, sosyal ve ekonomik durum ile benzeri ölçütlere göre ihtiyacı olan hükümlülere öncelik verilir.

(3) Kayıtlı olduğu eğitim kurumlarının ilgili mevzuatına göre gerekli şartları taşıyan ve kapalı ceza infaz kurumunda bulunan hükümlülerin sınavları, kişi ve kurum güvenliği ile kurum disiplin ve düzeninin bozulmasını önleyici tedbirler alınarak aşağıda belirtilen usule göre ceza infaz kurumu içinde yapılır:

a) Kayıtlı oldukları ortaöğretim, ön lisans, lisans ve benzeri öğretim programları kapsamındaki sınavlar ile mesleki yeterlilik gibi yazılı veya sözlü sınavlar, ilgili kurum ile koordinasyon sağlanarak öncelikle çevrim içi, bunun mümkün olmaması halinde ise ilgili eğitim kurumu görevlisinin gözetiminde yüz yüze yapılır.

b) Hükümlüler, merkezi sınavlar ile açık öğretim kurumları sınavlarına, sınav merkezi olarak belirlenen ceza infaz kurumlarında katılır.

(4) Kurum ve kuruluşlar ile üniversiteler, sınavlara ilişkin olarak üçüncü fıkrada belirtilen konularda gerekli düzenlemeleri yapmak ve tedbirleri almakla yükümlüdür.

(5) Açık ceza infaz kurumları ile çocuk eğitimevlerinde bulunan hükümlülerin öğretimden yararlanması veya sınavlara katılması, hükümlünün; başarısız olması, devamsızlık göstermesi, eğitim ve sınav alanlarında bu Kanunda yazılı disiplin cezasını gerektiren eylemlerden birini gerçekleştirmesi veya öğretim programının ceza infaz kurumunun işleyişine yer ve zaman itibarıyla uygun olmaması halleri dışında engellenemez.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ve sınavlara ilişkin usul ve esaslar Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulunun görüşü alınarak Adalet Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 20- 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanununun 44 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine “üyelerinin” ibaresinden sonra gelmek üzere “dörtte birinin” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 21- 3/12/2010 tarihli ve 6085 sayılı Sayıştay Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- (1) Sayıştay meslek mensupları ile Başsavcı, savcı ve iç denetçilerine ait kadroları ekli (I) sayılı Kadro Cetvelinde düzenlenmiştir. Bu kadrolardan boş olanlarda ünvan değişikliği Sayıştay Genel Kurulu kararıyla yapılır.

(I) SAYILI KADRO CETVELİ

KURUMU : SAYIŞTAY

TEŞKİLATI : MERKEZ

ÜNVANI	DERECESİ	ADEDİ
Başkan	1	1
Daire Başkanı	1	8
Üye	1	50
Uzman Denetçi	1	594
Başdenetçi	2-4	302
Denetçi	5-7	269
Denetçi Yardımcısı	9	183
Başsavcı	1	1
Savcı	1	12
İç Denetçi	1-5	3
TOPLAM		1.423

”

MADDE 22- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 23- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.